

Beslisnota voor de Gemeenteraad

Onderwerp: Structurele extra inzet preventie jeugd en regieteam

Voorgesteld besluit

de Gemeenteraad besluit:

1. Vanaf 2023 structureel formatie te verhogen voor consultants Jeugd en schoolmaatschappelijk werk met 2,18 FTE (€ 175.000).
Het gaat hierbij om structureel aanbod van kortdurende ondersteuning en preventie.
2. Vanaf 2023 structureel formatie te verhogen voor het regieteam met 0,73 FTE (€ 58.400).
Het gaat hierbij om uitvoerende werkzaamheden gericht op zorg inzet bij overlast en onveilige situaties en nazorg na detentie
3. MeervoorMekaar vanaf 2023 jaarlijks € 50.000 te reserveren om laagdrempelig en vrij toegankelijk aanbod voor jeugdigen toe te voegen aan hun activiteiten gericht op preventie.
Dit is aanvullend op het aanbod van de jeugdconsultanten van het SWT.
4. Vanaf 2023 structureel € 70.000 mee te nemen in de begroting voor de aanvullende inzet van de SOJ (specialistische ondersteuning huisartsen) door Karakter.
5. De financiële effecten van deze beslisnota integraal te laten afwegen als onderdeel van de Perspectiefnota 2022.

Aanleiding

Door het Rijk zijn de middelen voor de uitvoering van de jeugdwet vanaf 2022 opgehoogd. Met het beschikbaar stellen van deze extra middelen zijn tevens diverse verplichtingen door het rijk verbonden aan de uitvoering door gemeente beantwoord. In de begroting 2022 Wijchen zijn de middelen voor vroegtijdige signalering jeugdhulp *incidenteel* toegekend. Middels de motie Vroegtijdige signalering jeugdhulp is aandacht gevraagd voor de *structurele* component.

Voorliggende nota gaat over de meerjarige inzet van deze middelen, als voorloper op de Perspectiefnota 2022. Daarnaast gaat deze nota over de structurele behoefte tot uitbreiding van de taken van het regieteam (van het SWT). Omdat deze onderwerpen met elkaar samenhangen in de werkuitvoering van het sociale wijkteam bieden we dit aan in één beslisnota.

Eerdere besluiten

Datum	Korte omschrijving eerder genomen besluit
11-11-2021	Programmabegroting 2022 en bijbehorende motie 5 'Vroegtijdige signalering Jeugdhulp' (21 66407)

Gewenst resultaat

- We geven antwoord op alle vragen die gesteld zijn in de motie 5 (21 66407) vroegtijdige signalering jeugdhulp.

- In deze beslisnota geven we antwoord op de motie met een onderbouwing en afspraken over hoe de voortgang gevolgd kan worden door College en raad.
- Er is structureel kortdurend en ondersteunend preventief aanbod beschikbaar. Dit wordt uitgevoerd door de jeugdconsulenten en het Schoolmaatschappelijk werk van het sociaal wijkteam.
- Er is structureel jongerenwerk beschikbaar in Wijchen, gericht op preventie. Dit is aanvullend op het aanbod van het sociaal wijkteam.
- De preventieve inzet van de jeugdconsulenten, het schoolmaatschappelijk werk en het jongerenwerk leidt tot aantoonbaar minder inzet van individuele maatwerkvoorzieningen jeugd. En zorgt op deze wijze voor de benodigde bezuinigingen meerjarig zoals deze zijn benoemd in het AEF-rapport en als voorwaarde zijn meegegeven door het rijk met het beschikbaar stellen van de extra jeugdwetmiddelen.
- Er is structureel aanbod beschikbaar in het regieteam (onderdeel sociaal wijkteam) gericht op zorginzet bij overlast of onveilige situaties en gericht op nazorg na detentie.

Argumenten

1.1 *Structurele kortdurende ondersteuning voor jeugdige bieden via de sociale wijkteams is een opdracht van het Rijk.*

Bij het beschikbaar stellen van de extra jeugdmiddelen zijn er aanbevelingen opgenomen voor gemeenten waaraan voldaan moet worden om tot een beter stelsel en kosten beheersing te komen (*AEF-rapport stelsel in groei*¹). Dit betekent dat we onder andere het aanbod uitgevoerd door de jeugdconsulenten en het schoolmaatschappelijk werk moeten uitbreiden met kortdurende ondersteuning en preventie.

1.2 *Structureel kortdurende ondersteuning bieden zal de groeiende vraag naar individueel maatwerk voor jeugdigen verminderen* Een uitwerking van deze werkzaamheden ziet u in *bijlage 1*.

1.3 *Formatie-uitbreiding is nodig om te kunnen uitvoeren wat het Rijk ons opdraagt.*

Zonder formatie-uitbreiding is hiervoor onvoldoende capaciteit. De bedoeling van het rijk is om op deze wijze de werkzaamheden van het sociale wijkteam uit te breiden met kortdurende ondersteuning. Tevens wil het rijk dat we een preventief aanbod beschikbaar hebben in samenwerking met welzijn wat vrij toegankelijk is voor burgers. Op deze wijze kunnen zij laagdrempelig tijdig ondersteuning krijgen en daarmee zwaardere problematiek voorkomen. Op deze wijze werken we aan de taakstelling die benoemd zijn door het rijk en zij als onderbouwing hanteren voor de vermindering van het beschikbare budget in de toekomst. We hebben deze inzet nodig om de omslag van zware zorg aan de achterkant te verschuiven naar lichte zorg tijdig beschikbaar aan de voorkant. Voor de uitwerking van de werkzaamheden zie *bijlage 1*.
Aangezien we de formatie binnen de Werkorganisatie Druten Wijchen inbrengen, nemen we deze uitzetting mee in het integrale plan van formatie uitzettingen WDW.

1.4 *De (extra) inzet wordt goed gemonitord.*

De voortgang en resultaten van de uitvoerende taken gericht op preventie door de jeugdconsulenten van het SWT wordt gevolgd en gemonitord in de bestaande P&C-cyclus en in de periodieke informatienota's en monitorverslagen.

2.1 Structurele inzet van dit aanbod is nodig

¹ Onderzoeksrapport Stelsel in groei: [Stelsel in groei | Rapport | Rijksoverheid.nl](#)

In 2020 is besloten de taken van het regieteam via een pilot uit te breiden op deze inzet. In *bijlage 2* leest u de bevindingen. We hebben geconstateerd dat de inzet noodzakelijk is om het verergeren van problemen dan wel het ongewenst escaleren van onveiligheid te voorkomen bij inwoners. Deze situaties nemen toe onder de bevolking doordat inwoners met een psychiatrische aandoening vanuit huis behandeld dan wel begeleid worden en niet meer (langdurig) binnen een instelling verblijven. Ook merken we dat door individualisering de gemeenschap verhard. De lontjes worden korter. *Zie bijlage 2.*

2.2 *Nazorg na detentie is sinds 2021 een wettelijke taak van de gemeente.*
We zijn als gemeente verplicht deze werkzaamheden uit te voeren.

2.3 *Formatie-uitbreiding is nodig om te kunnen uitvoeren wat het Rijk ons opdraagt.*

Zonder formatie-uitbreiding is hiervoor onvoldoende capaciteit. Aangezien we de formatie binnen de Werkorganisatie Druten Wijchen inbrengen, nemen we deze uitzetting mee in het integrale plan van formatie uitzettingen WDW.

3.1 *De gemeenten hebben de opdracht gekregen preventief aanbod gericht op jeugdigen laagdrempelig en vrij toegankelijk beschikbaar te hebben.*

Zie beslispoint 1.1. Dit betekent dat het preventieve aanbod van de gemeente uitgevoerd door het jongerenwerk moet worden uitgebreid met vrij toegankelijk aanbod. Dit aanbod moet passend zijn bij de vragen die jeugdigen en hun ouders hebben. Bedoeld is om vroegtijdig knelpunten dan wel tekenen van ongenoegen in opvoeden en opgroeien te voorkomen met groepsaanbod. Door dit aanbod worden jeugdigen en ouders in staat gesteld met een lichte steun of verheldering van vragen het zelf weer aan te kunnen. *De beschrijving van deze werkzaamheden ziet u in bijlage 1 en 3.*

3.2 *Zonder extra subsidie kan MeervoorMekaar deze zorg niet bieden.*

3.2 *Resultaten kunnen we goed monitoren*

De voortgang en resultaten van het uitgevoerde jongerenwerk door MeervoorMekaar te monitoren via de bestaande P&C-cyclus en middels de periodieke informatienota en de subsidieverantwoording van MeervoorMekaar.

4.1 *Structureel aanbod van SOJ leidt tot een afname van de vraag naar individuele jeugd ggz trajecten*

We hebben het aanbod van de SOJ al sinds 2017 beschikbaar binnen de gemeente Wijchen. Inmiddels hebben we aantoonbaar gemaakt dat op deze wijze de vraag naar individuele jeugd ggz trajecten worden verminderd. Dit doordat de SOJ gericht met specifieke kennis de vraag bekijkt op verzoek van de huisarts en SWT indien er een vermoeden tot GGZ-problematiek is bij een jeugdige. Hierdoor voorkomen we dat er een verkeerde verwijzing plaats vindt naar te zware of te lichte zorg. Daarnaast kunnen de SOJ zelf kortdurende GGZ-ondersteuning bieden gericht op zelfversterking van ouder en jeugdige waardoor ze met een korte interventie zelf weer verder kunnen. Voor nadere duiding zie *bijlage 4*

4.2 *Beschikken over een SOJ is verplicht.*

Bij het beschikbaar stellen van de extra jeugdmiddelen door het rijk is de verplichting opgenomen dat elke gemeente moet beschikken over een SOJ. Hier voldoen we met deze inzet aan.

5.1 *Alle extra aanvragen worden integraal beoordeeld tijdens het behandelen van de perspectief nota*

De gemeente beoordeeld alle aanvragen tot extra budget integraal in een keer tijdens de behandeling van de perspectief nota.

Tegenargumenten:

1.1 Zonder verhogen van de formatie kunnen we niet voldoen aan de door het rijk opgelegde verplichtingen.

1.2 Als de *hoogte van formatie en beschikbare budget voor SOJ en MeervoorMekaar lager worden vastgesteld* moeten we schrappen in de programma's
In de bijlage wordt beschreven welke werkzaamheden uitgevoerd worden door SMW, jeugdconsulenten, jongerenwerk en de specialistische ondersteuning huisartsen. Door het bedrag of de formatie lager vast te stellen wordt de totale preventieve inzet goedkoper. De berekeningen zijn echter gebaseerd op het benodigde aanbod gerelateerd aan de uit te voeren werkzaamheden passend bij de ondersteuningsvragen. Bij een lagere vaststelling moeten we schrappen in de programma's en kan het zijn dat we daarmee ook niet meer aan de opgelegde verplichtingen voldoen.

Risico's

De krapte op de huidige arbeidsmarkt kan ervoor zorgen dat we de benodigde capaciteit bij gemeente, MeervoorMekaar of Karakter niet beschikbaar hebben.

Harmonisatie

Zowel de gemeente Wijchen als de gemeente Druten breiden hun capaciteit van het sociale wijk) team uit. Beide gemeente voegen op deze wijze de mogelijkheid toe voor het bieden van kortdurende ondersteuning en preventieactiviteiten. Ook het jongere werk en de speciale ondersteuning huisartsen (SOJ) voegen beide gemeente toe. De praktische uitvoering is niet precies hetzelfde maar past wel in de harmonisatie gedachte. Kortweg staan uitbreidingen die niet volledig op dezelfde wijze en in hetzelfde tempo worden uitgevoerd de mogelijkheid tot harmonisatie niet in de weg.

Financiële gevolgen

In onderstaande tabel staan de financiële effecten van voorliggende beslisnota weergegeven:

	2022	2023	2024	2025	2026	
Schoolmaatschappelijk werk lokaal	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	€ 75.000	beslispunt 1
Jongerenwerk	€ 75.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	€ 50.000	beslispunt 3
Jeugdconsulenten	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	beslispunt 1
SOJ	€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000	€ 70.000	beslispunt 4
Totaal i.r.t. motie Begroting 2022	€ 320.000	€ 295.000	€ 295.000	€ 295.000	€ 295.000	
uitbreiding SWTregieteam	€ -	€ 58.400	€ 58.400	€ 58.400	€ 58.400	beslispunt 2
Totaal effect voorliggende beslisnota	€ -	€ 353.400	€ 353.400	€ 353.400	€ 353.400	Totaal besluit

In genoemde motie is (i.r.t. de € 320k in 2022) gevraagd om de structurele component vanaf 2023 in beeld te brengen. Ter informatie is jaarschijf 2022 toegevoegd, dat budget is reeds beschikbaar.

De financiële effecten van deze beslisnota worden integraal afgewogen als onderdeel van de Perspectiefnota 2022. Voorliggend besluit heeft nu dan ook *geen* begrotingswijziging tot gevolg.

Openbaar

Zaaknummer: 75650

Hoe verhoudt deze preventieve inzet zich tot de compensatie vanuit het rijk?

Via de algemene uitkering (septembercirculaire 2021) is voor 2022 macro € 1,3 miljard compensatie toegekend voor de aanpak van de jeugdzorgproblematiek en ter dekking van de tekorten op Jeugdzorg die de gemeenten ervaren.

Voor de gemeente Wijchen betekent dit in 2022 een bedrag van afgerond **€ 2,8 miljoen**. Ook voor 2023 en verder wordt in de begroting 2022 uitgegaan van compensatie vanuit het rijk via de algemene uitkering (vanaf 2023 stelpost 75%).

Hieronder in bedragen x € 1.000 de omvang van deze middelen voor de gemeente Wijchen, zoals deze reeds zijn opgenomen in de begroting 2022. Tevens laat de tabel zien hoe de preventieve inzet zich naar rato verhoudt tot de toegekende compensatie:

Begroting 2022	2022	2023	2024	2025
Compensatie Jeugd (macro 1,3 miljard)	2.769	0	0	0
Stelpost vanaf 2023 (75%)	0	1.615	1.474	1.305
Totaal voorliggende beslisnota	320	353	353	353
<i>Inzet naar rato van compensatie</i>	<i>12%</i>	<i>22%</i>	<i>24%</i>	<i>27%</i>

Ter informatie is jaarschijf 2022 toegevoegd, dat budget is reeds beschikbaar.

Uitvoering of Vervolgstappen

Na besluitvorming Perspectiefnota 2022 informeren we de manager van het sociale wijkteam, MeervoorMekaar en Karakter.

Bijlage

- Bijlage 1 formatie en werkzaamheden Sociaalwijkteam
- Bijlage 2 evaluatie pilot regie team
- Bijlage 3 plan inzet extra jongerenwerk MeervoorMekaar
- Bijlage 4 beschrijving werkzaamheden SOJ van karakter.
- Bijlage 5 Motie 5 vroegtijdige signalering jeugdhulp